

Toelichting begroting 2025-2028

De begroting 2025-2028 is een weerspiegeling van onze ambities op het terrein van onze activiteiten als Producent, Aanjager en Ontwikkelaar, beleid op gebied van inclusie en diversiteit, duurzaamheid en digitale strategie, en het werken met Fair Practice. Hieronder volgt per onderdeel een toelichting op onze meerjarenbegroting.

Symphony Unraveled

Baten

Subsidie OCW (21)

We gaan voor de periode 2025-2028 uit van het in de rijksbegroting vastgestelde 'plafondbudget' van € 7.685.888 (loon- en prijspeil 2023), plus loon- prijsindexering over 2023 (vastgesteld op € 416.712), in totaal € 8.102.600 per jaar.

De indexering ten behoeve van loon- en prijscompensatie in de huidige kunstenplanperiode wordt zeer gewaardeerd. Het stelde ons in staat om in 2022 en 2023 de salarissen van de vaste musici, conform CAO Nederlandse Orkesten, enigszins mee te laten stijgen met de inflatie.

Sinds de inwerkingtreding van de Wet Arbeidsmarkt in Balans (januari 2020; hierna WAB) heeft het NNO een structureel financieel tekort op zijn begroting. De financiële consequenties hiervan zijn in de huidige kunstenplanperiode als taakstelling verwerkt in de jaarbegrotingen. Dit betekent wel dat we op de inzet van remplaçanten, en daarmee op artistiek gebied, keuzes hebben moeten maken.

Aanvankelijk was dit niet merkbaar omdat de coronalockdowns ons dwongen activiteiten te annuleren dan wel af te schalen. Echter vanaf 2022, bij de hervatting van de alle activiteiten, ontstond er een zogenaamd WAB-tekort (Wet Arbeidsmarkt in Balans). Samen met lagere publieksinkomsten (publiek keerde langzaam terug na de lockdowns) en hoge inflatie leidde dat ertoe dat het NNO, om de bedrijfsvoering gezond te houden, heeft moeten ingrijpen in de programmering van de seizoenen 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024 en de eerste helft van het seizoen 2024-2025. Dat heeft niet geleid tot kwaliteitsverlies. Hoewel een deel van de hoofdprogrammering moest worden geannuleerd, ontwikkelden we daarvoor in de plaats kleinschaliger, succesvolle alternatieve programmering die een ander karakter had dan onze reguliere symfonische hoofdprogrammering, maar met enthousiasme werd ontvangen.

We zijn verheugd dat het NNO voor de periode 2025-2028, middels aanvullende financiering vanuit de BIS, in staat zal zijn de remplaçanten volgens de Fair Pay-norm uit te betalen. Dat betekent dat we onze activiteiten als Producent (concerten), Aanjager (educatie/participatie) en Ontwikkelaar, en daarmee onze spilfunctie in het muzikale ecosysteem van Noord-Nederland, kunnen blijven vervullen.

Het NNO heeft aangegeven, o.a. in twee recente brieven aan demissionair staatssecretaris Uslu, dat het de verschillende rijkssubsidieplafonds voor de diverse regionale orkesten, waarbij het Noord Nederlands Orkest een lager subsidiebedrag krijgt toegekend dan de andere regionale orkesten, niet (meer) logisch is. Het NNO bedient structureel drie provincies, hetgeen een groot speelgebied en dus veel reisbewegingen betekent. Daarnaast onderhoudt het NNO met maar liefst elf noordelijke zalen en kunsteducatienetwerken in drie provincies, een structurele relatie. Wij hopen dan ook dat dit in de nieuwe regeling voor de periode vanaf 2029 wordt geadresseerd.

Hartmut Haenchen, vaste gastdirigent

Subsidie noordelijke overheden (22 en 23) en incidentele publieke subsidies (26)

We koersen op een verhoging van de noordelijke bijdragen. Dit geldt zowel voor de Provincie/Gemeente Groningen (inclusief Cultuurpijler-subsidie) als voor de Provincies Friesland en Drenthe. Die bijdrage is nu jaarlijks € 282.000,- inclusief indexering voor de afgelopen jaren. We zetten in op ruim € 320.000 structureel.

De bijdrage is bescheiden, hetgeen, zoals bekend, een historische achtergrond heeft (het betreft afspraken tussen rijksoverheid en noordelijke overheden als gemaakt in het Herenakkoord in 1989). We blijven bij de noordelijke provincies aandacht vragen voor dit aspect van onze financiering.

Naast de hierboven genoemde structurele bijdragen, doen we voor bijzondere projecten, zoals de engagementproducties en participatieprogramma's, incidenteel een beroep op de verschillende overheden. Zo worden in 2025 en 2027 grote engagementproducties (o.a. Mahler Symfonie nr. 8) en in 2026 het grote jongerenparticipatieproducties (Move it!) geprogrammeerd. In de begroting is rekening gehouden met een editie van Move it! in 2028. Daarnaast doen we een beroep op private fondsen en sponsoren.

Naast incidentele financiering vanuit cultuurbudgetten, verkent het NNO in 2025-2028 ook de mogelijkheden van aanvullende, incidentele regionale subsidies vanuit leefbaarheid en zorg.

Het NNO realiseert zo een financieringsmix die aansluit bij deze tijd en waarin we nadrukkelijk verbinding zoeken met een divers publiek en de regio.

Publieksinkomsten (1+2+3+4)

De bezoekersaantallen, en daarmee de publieksinkomsten, zijn begin 2024 nagenoeg op het niveau van voor de coronapandemie. In de periode 2025-2028 verwachten we een volledig herstel. Ons streven is om 25-30% van onze opbrengsten te genereren uit publieksinkomsten en inkomsten uit sponsoring, fondsen en overige bijdragen, vergelijkbaar met het gemiddelde in de afgelopen jaren (de coronajaren niet meegerekend).

Sponsoring (8)

In de afgelopen jaren is vanwege corona de werving van sponsoren gestagneerd. Inmiddels is dit weer succesvol opgepakt. Er is een vaste groep sponsoren aan het NNO verbonden en we bieden een divers

aanbod aan sponsormogelijkheden, van het jaarlijkse symfonisch gala tot concertsponsoring en de ontwikkeling van kleinschalige projecten op maat. Het NNO blijft koersen op een breed geschakeerde sponsorgroep, mede vanwege risicospreiding. Jaarlijks organiseert het NNO een symfonisch gala waar bedrijven tafelpartner kunnen worden. Het gala wordt zeer gewaardeerd in het Noorden. De verkoop van tafels vertoonde de laatste jaren een stijgende lijn en we verwachten deze ook voor de komende jaren. De jaarlijkse opbrengst bedraagt ongeveer € 75.000. Voor de periode 2025-2028 hebben we als doelstelling een lichte verhoging van de sponsorinkomsten opgenomen. Ook indirecte sponsoren tellen mee (al zijn ze niet zichtbaar in de cijfers), zoals de twintig partners van het Lauswolt Zomerconcert. Zij investeren jaarlijks in dit openluchtconcert, waarbij het NNO de hoofdact is.

Particulieren incl. vriendenvereniging en fondsenwerving (14+15)

Het NNO investeert jaarlijks in de aanschaf van hoogwaardige, soms kostbare instrumenten. Daarvoor zijn substantiële donaties nodig, en om die te stimuleren is in 2019 het Gilde opgericht voor grote gevers die zich meerjarig committeren. Het doel is van dertien naar twintig Gildeleden te groeien in de periode 2025-2028. Naast de Gildeleden zijn er diverse donateurs die een jaarlijkse bijdrage doneren ten behoeve van de aanschaf en onderhoud van kostbare instrumenten.

De enthousiaste Vriendenvereniging met 2.300 leden staat garant voor financiële ondersteuning van bijzondere concerten en biedt duurzame ondersteuning van onze educatie-activiteiten.

Om grotere projecten mogelijk te maken (zoals in het activiteitenplan aangegeven) zal gezocht worden naar externe financiering. De afgelopen jaren werd met succes fondsen geworven (o.a. Fonds Cultuurparticipatie, Fonds 21, VSBfonds, Oranjewoudfonds) voor de Pieter Roelf Jeugdconcerten en voor de jongerenparticipatieprojecten Move it! (praktijkonderwijs/ VMBO/HAVO) en 1000 stemmen. Voor educatie en talentontwikkelingsprojecten met een maatschappelijk karakter liggen er ook voor de komende jaren kansen. We richten ons op een vervolg van deze projecten en op nieuwe engagementprojecten. De afgelopen jaren konden we dankzij de stichting Beringer Hazewinkel solisten en dirigenten aantrekken. Ook voor de komende beleidsperiode hopen we beroep te kunnen doen op dit fonds. De ambitie voor het werven van fondsen is gemiddeld € 320.000 per jaar.

Lasten

Algemeen

Voor zowel de materiele beheers- als activiteitenlasten is voor de jaren 2025-2028 het prijspeil 2023 het uitgangspunt. Dit sluit daarmee aan op het loon- en prijspeil van de subsidie OCW.

Beheerlasten (1+2)

Onder de beheerlasten zijn de (sterk) gestegen kosten voor huisvesting en energie, contributies en overige dienstverlening van de afgelopen jaren meegenomen. Daarnaast zijn er extra kosten begroot voor diversiteit en inclusie, organisatieontwikkeling, duurzaamheid, marketing en personeelsbeleid, en voor activiteiten in onze rol als ontwikkelaar op het gebied van digitale technologie en de ruimtelijke concertomgeving.

De CAO-ontwikkelingen voor de Rijksoverheid gelden nog steeds als basis voor de loonkosten van de kantoormedewerkers.

Activiteitenlasten (3+4)

De BIS-subsidie 2025-2028 stelt ons in staat om onze ambities als Producent (concerten) en Aanjager (educatie/participatie) te kunnen realiseren. Dit houdt onder meer in dat we weer kunnen gaan inzetten op ruimere inhuur van remplaçanten en verhoging van de productiekosten bij ondermeer grootsymfonische programma's. Bij de realisatie van onze ambities wordt de balans tussen Fair Practice - Fair Pay, maar ook bijvoorbeeld werkdruk - en aantallen activiteiten bewaakt.

De looncorrectie OCW is bepalend voor de onderhandelingen van de CAO Nederlandse orkesten zoals die worden gevoerd door de Vereniging van Nederlandse Orkesten en de bonden.

Antony Hermus, vaste gastdirigent en het Noord Nederlands ConcertKoor

Financiële situatie

Algemeen

Ondanks een aantal lastige jaren is de financiële positie van het NNO gezond. Het NNO heeft dankzij de noodzakelijke coronasteun van het Rijk en door telkens tijdig in te grijpen, het weerstandsvermogen op niveau weten te houden. We hebben op dit moment een solvabiliteitspercentage (de mate waarin we zelf in staat zijn om tegenvallers op te vangen) van rond de 50% (streefwaarde 25%). Dit is inclusief een aantal bestemmingsreserves voor o.a. vooronderzoek naar Muziektheater De Nieuwe Poort, en het (muziek) instrumentenfonds. Daarnaast zijn een aantal voorzieningen gevormd ter dekking van verplichtingen in het kader van de RVU-regeling, ouderenbeleid, langdurige ziekteverzuim, frictie en jubilea-uitkeringen.

Financiële positie - huidige boekjaar

In het boekjaar 2023 hadden we, ook nadat we een aantal concertprogramma's uit begrotingsoverwegingen annuleerden, nog een tekort van ongeveer € 150.000. In de begroting 2024 voorzien we, met eveneens nog steeds een uit kostenbeheersingsoverwegingen lager aantal concertprogramma's en alhoewel de kaartverkoop inmiddels bijna terug is op pre-coronaniveau, nog een bescheiden negatief resultaat van € 60.000. Deze tekorten in 2023 en 2024 kunnen we dekken uit het laatste deel coronareserve.

Risico's

Door de gestegen kosten ten gevolge van de WAB, inflatie, (loon)kostenstijgingen en langdurige ziekte van enkele kantomedewerkers, staat het weerstandsvermogen de komende jaren onder druk. Daarnaast is het ziekteverzuim van musici een blijvend punt van aandacht; het is fysiek en mentaal een zwaar vak. Het NNO zal deze en andere risico's tijdig moeten onderkennen en hierop in moeten spelen. Daarvoor is een gezonde bedrijfsvoering en voldoende weerstandsvermogen van groot belang.

Masterpiece

Risico analyse

Financieel Risico (structureel)	Maatregelen
(Hoog) ziekteverzuim kantoor (boven de begroting)	Versterken preventiebeleid
(Hoog) ziekteverzuim musici (boven de begroting)	Versterken preventiebeleid
Effect Wet arbeidsmarkt in Balans (2023/2024)	Programmering aanpassen en inzet remplaçanten
Tegenvallers of overmacht publieksinkomsten	Aanspraak maken op het weerstandsvermogen
Stijgende personeelskosten CAO (zonder compensatie subsidie)	Programmering aanpassen en inzet remplaçanten
Overige risico's (o.a. frictie)	Aanspraak maken op het weerstandsvermogen